

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az általunk katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.	Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.	Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytűzsdékn.
---	--	--

A kormány valláspolitikája.

A Tisza-kormány határozatlan, általános szövegek bő köpenyegébe burkolt programjának jellegét viselik magukon azok a nyilatkozatok, melyekkel a kormányelnök a vezetése alatt álló kormány valláspolitikájának irányát és feladatkeretét jelezte.

Három vallásügy kérdéstről nyilatkozott, ezek a felekezeti tanügy, a kongrua és a katolikus autonomia.

Legvilágosabban szólott a tanügyről, ámbar az erre vonatkozó kijelentéseket sem tekinthetjük olyanoknak, melyek igazi tiszta, minden homálytól ment áttekinthető nyujtanának a kormány szándékairól.

Megnyugvást kelthetne bizonyára a miniszterelnök azon kijelentése, hogy az iskolák államosítását nem csak gyakorlati, hanem elvi szempontokból is a népoktatásügy és az állam érdekeire nézve hátrányosnak tarja. Magas értéket lehetne tulajdonítani annak a felfogásnak, hogy az egyház és a felekezetek a népoktatás terén olyan missiót teljesítenek, melynek üdvös eredményeit az állam sem a közoktatásügy szakszerű szempontjából, sem pedig a magyarosítás nemzeti érdekéből

nem nélkülözheti. Fölösleges hangsúlyoznunk, hogy mi is csak a hazafias szellemben működő iskolák munkáját tartjuk egy olyan fontos értékelésre méltónak.

De ha visszatekintünk az előző kormányok program-nyilatkozataira és meggondoljuk, hogy eddig még egyetlenegy kormány sem vallotta magát az általános államosítás hívének, mi több, eddig még minden kormány hízelgő szavakkal hirdette, hogy nagy súlyt fektet a hazafias felekezetek közreműködésére a tanügy terén, s hajlandó azokat anyagi eszközökkel is támogatni, hogy feladatuknak a törvény követelése szerint megfeleljenek, akkor a Tisza-kormány az a felekezeti tanügy iránt szavakkal kifejezett rokonszenvét éppen nem tarthatjuk olyan nagy, eddig még soha meg nem kísérelt közlekedésnek a katolikus egyház és a felekezetek felfogásához, a minőnek azt a kormány szolgálatában és talán zsoldjában álló lakosok hirdették.

Jól emlékszünk a Bánffy-kormány kultuszminiszterének, Wlassicsnak első parlamenti beszédére, ugyszintén több interpellációra adott válaszaira, melyekben a felekezeti népoktatás kulturmissziójának fontosságát elismerve az általános és föl-

tétlen államosítás ellen állást foglalt. De azért bizony a Bánffy-kormány és az utána következő Széll-kormány tervszerűen államosított s tervszerű eljárásában nem nemzeti szempontok vezérelték, hanem pártpolitikai tekintetek.

Legnagyobb kedvteléssel folyt a katolikus iskolák államosítása, pedig ezek a tanítás és nevelés nemzeti szellemére nézve nagyobb kezességet nyujtanak, mint az állami iskolák, melyeknek tanítói a nemzetiségi vidékeken a helyi ellenőrzés korlátja nélkül szabadon elegendhetnek a nemzetiségi mozgalmakba és nem ritkán elegendnek is. Az előző kormányok kapva kaptak ennek ellenére minden alkalmon, mely egy-egy kath. iskola államosítására kínálkozott, mert az államosítást jó eszköznek vélték a politikai magatartás miatt nekik ellenszenves papság befolyásának megtörésére.

Ebből a tapasztalásból okulást merítve, nem vehetjük készpénznek a Tisza-kormány nyilatkozatait, melyekkel főképp katolikus irányban akart megnyugvást kelteni.

Az igazság érdekében azonban meg kell engednünk, hogy van a Tisza-kormány tanügyi programjában egy pont,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A Katalin-virág és még egy pár.*)

Most már vége mindennek! Mint mikor jönnek a palotába a komoly képtű, hivatalos emberek: nagy pöcséttel lezárnak minden darab butort — a törvény nevében. Kénn pedig a palota homlokán lobog a fekete zászló. Épen így. Most már vége mindennek.

Pedig vigalmas láрма volt itt a házunk oldalán a kertben. A színek, a virágok színei kacagtak, lármáztak, hol meg csevegték és ábrándoztak. A maguk nyelvén, a hogy adta nekik az Isten. Az embereknek nagyon-nagy hely kell, a napjársnyai földbirtok után epednek, tisz-husz szobás lakásokat foglalnak le. A virágok összebujnak, hamarosan nagy világ lesz körülöttük: kicsiny helyen. Egymásra hajolnak, remegetik, lengetik bóbítás fejüket. Ez az egész. Hivalkodásuk, szerelmük . . .

Persze, most már vége. Mint a komolyképtű, hivatalos ember, jött az a hajnali fagy, a multkor és lezárt mindent. Így szólt: örökösök nincsenek! A törvény nevében!

Egy virágos bokor, akár valami bánatos asszony, jussot követelt, de a törvény nevében félrelökte az a hidegszívű ember. Most kegyelemkenyéren él, tángálja a napsugár rövid lélegzetével. Jobban kíváncsiságból, mint könyörületből nézeget le hozzá. Így küzd az a virágos bokor az étellel, mint valami szomorú asszony . . .

Már jóval ezelőtt, itt a kertben, virágaimnak világát szomorú sejtélem lepte meg. Mint mikor

*) Mutatvány a szerző „Az élet hullámain“ című munkájából.

az embert meglegyinti ez a gondolat: ember! meg kell halni! Es eszükbe jutott egész életsorsuk. Csodálkozva láttam és hallgattam őket. Mindnek volt szava, multja, emléke és előszedtek abból a multból. Csak az a bizonyos virágbokor hallgatott, a mit az emberek elkereszteltek Katicavirágnak. Ez, a ki erős, mint valami szomorú asszony.

Azok után, a miket hallottam, szinte nem merem a virágnyelvnek állításait és az embereknek mondásait elfogadni, a melylyel megtisztelnék egyes virágokat. Például, nem tartom királynénak a rózsát. Nem. Csak egy nagyon szépnek a sok szép között. Mert a királynénak nem szabad bizalmaskodni és nem szabad mindenkihez lehajolni. Akkor lepottyanik fejről a korona. És nem is panaszkodhatik mindenkinek, csak királyi férje urának. Az én kertemben a rózsza mindazt megtette, a mit a királynénak nem szabad. Az egész kertnek panaszoalta az ő nemzetségének sorsát.

— Barátném! Ez az élet. Ábrándok közt fonjuk menyasszonyi koszorunkat és mikor kész: bontja, tépi, nyúvi az idő! . . . Ah! a tavasz! Mily édes volt az élet! Mi rózsák tudtuk is akkor, hogy villanyfény közt szinpadra dobnak szeszélyes leány lába elé; tudtuk is, hogy mester-séges illatba csipkék közé fojtanak, megfulladunk . . . urfiak gomblyukaiban bágyadozunk! . . . Miért hurcoltak bennünket ilyen csillogó csunya vásárba? Ugy-e, édes, tudod, emlékezel!

A sápadó rózsza a székfűhöz szólt. Virágtalan, acélkékos levelű szegfűhöz, a ki olyan, mint az apáca: bánatos, de nem boldogtalan! Így felelt:

— Ha mindenre emlékeznek az ember! Azt mondjuk: Sokat elbirunk. Igen, mert emlékeink romjait hordjuk a szívben. En kedvesebben gondolok a tömjéntűstre, melynek illatában bágyadoztam és imádtam az Isten. Az óltár hideg volt,

de a fohászok, a könyörgések átlangyították. Ez édes emlékem. Nem akarok rágódni azon, hogy miként küldött el a gazdag vőlegény a szegény menyasszonyhoz. Nagy darab pénzért váltott ki a virágos boltból, tükörüveg közül s az a szomorú leány földhöz csapott és tíródot rajtam. Oh! ha megértett volna, talán nem tesz így velem . . .

— Hát van szomorú menyasszony is? — meglepődve szólt közbe a muskátli. Nagy világos szemét tágra nyitotta. — Zöld salugádéros ablakba, mázos cserébbe plántált el engem a leányka. Mit tudtam mag akkor! . . . Piros boglyás fejemet kidugtam és nőttem az utcát! . . . Legényt, leányt. Azt hittem, mind egyforma, mind egyképen szereti egymást. Mikor megzörgegte valami barna leány az ablakot, világos lett előttem minden. Erős keze volt, mégis remegett. Eszembe nyílt az a nagy igazság, a mely eddig rejte volt előttem, a melytől a legerősebb férfi keze is megremeg . . . Az a kis leány tépett le ergem s odatűzött annak a legénynek a kalapja mellé. Azt hittem meghalok, pedig felmagasztalóltam. Megértettem mindent! A tiszta szívek boldogságát! . . . Most fázom, fázom! Nem is a csipős szélről sápadok talán! . . . Hát csakugyan igaz lenne, hogy minden elmúlik, még az az igazság is kifagy a szívből, melytől a legerősebb férfi keze is remeg?

A rezedá didergett és helyeslőleg bólogott. Olyan ez a kis virág a virágok világában, mint a madarak között a pacsrta. Koldusos, szegény a ruhája ennek a kis madárnak, hanem a hangja, a hangja! Épen így ez a kis virág. Alindene az illat! Különbön gyámoltalan szegény. A szerelem a szívnek a költésze? Nem, hanem a dal. A virág szívében az illat. Es ez a rezedá csupa szerelem, csupa dal, csupa illat. Mintha illat közt születnék, benne és vele halna meg. Nem úgy

Mai lapunk 6 oldal.

melynek úgy látszik az a rendeltetése, hogy távol tartson minden gyanút a kormány jóindulatától a felekezeti tanügyet illetően. Megigérté ugyanis a miniszterelnök, hogy a kormány segítsen fogja a felekezeteket intézeteik fejlesztésében és meg akarja nekik adni a lehetőséget arra nézve, hogy tanáraikat és tanítóikat az állami tantervvel egyenlő javadalmazásban részesíthessék.

A ki ismeri Tiszát, mint felekezeti embert, a ki tudja róla, hogy felekezetének ügyei körül milyen odaadó buzgóságot fejtett ki mindenkor, az tisztában lehet azzal, hogy most is, midőn ezt a látszólagosan oly igazságos és méltányos ígéretet tette, első sorban felekezetének az érdekei lebegtek szeme előtt. Egyrészt a református községek terheiről akar ő ezzel könnyíteni, másrészt jobb módra akarja helyezni a protestáns középiskolák tanári karát, hogy így megerősítse a protestáns intelligenciát, erősebben odakösse a felekezethez és a kormány iránt lekötölelje.

Ebben az egy tekintetben teljesen világosak előttünk Tisza szándékai, s így már most is megállapíthatjuk, hogy míg a kilátásba helyezett segély a protestánsokat vérmes reményekre jogosíthatja, addig a katolikusokra nézve az nagyon is bizonytalan értékű jóindulat.

A kormány valláspolitikájának második pontja, a lelkesi kongrua, ismét csak a protestánsokat kecsesgöti kedvező kilátásokkal. Lelkeszeik már eddig is tetemes évi segélyben részesültek, melyet az új kormány fokozatosan gyarapítási szándékozik. Nem irigyeljük mi egy felekezettől sem az államsegélyt, de itt van ám a katolikus lelkesek kongrua-szükséglete, melyre az állam még egy krajcárt sem adott. Ennek rendezését annál erélyesebben kell sürgetnünk, mivel az óvatos kormányelnök erre pozitív ígéretet nem tett.

Épp úgy a katolikus autonómiaira vonatkozólag is Tisza nagy általánosságban csak annyit jelentett ki, hogy a kormány a régóta húzódnó ügyet dülőre vinni szándékozik. Szép, de milyen keretek és joghatárok között?

Valóban, ha katolikus nézőpontból tekintjük a Tisza-kormány valláspolitikáját, úgy találjuk, hogy annak szemhatára nem tiszta. Már ez okból szemernyi bizalommal sem viseltethetünk ezen kormány iránt, melynek bukását óhajtanunk és szeretnünk is kell.

(f.)

— Az országgyűlési néppárt tegnap este értekezletet tartott, hogy a további teendőkre nézve megállapítsa a párt eljárását. Hosszabb eszmecsere után a következőképp formulázta határozati javaslatát:

Mivel a miniszterelnök a házszabályokat súlyosan megsértette és azon elvnek a hírdetésével, hogy az országgyűlés a törvényen kívüli állapotban felosztható, a magyar alkotmány elveivel merőben ellenkező álláspontra helyezkedett, a párt úgy véli, hogy a jelenlegi helyzetből a fölötté szükséges kibontakozás csak úgy lehetséges, ha a kettős ülésekre vonatkozó határozat hatályon kívül helyeztik a Tisza István gróf és kormánya a kibontakozás érdekében lemond.

Ha ezek bekövetkezének, a párt az új kormányra a súlyos helyzetre való tekintettel nemcsak a tárgyalás alatt levő ujoncállítási törvényjavaslatokat, de a felhatalmazási törvényt is — még pedig első sorban ez utóbbit — megszavazta.

Ezt a határozatot a párt nevében és megbízásából Zichy Aladár gróf fogja a képviselőházban elmondani.

A függetlenségi párt leszerelt. Legalább olyanok a jelek, hogy beadta a derekát. Egy esztendőig harcolt, megbuktatott három kormányt, Széllt, Tiszát, Héderváryt, csak ezért, hogy az ujrászülött Tiszát békén engedje. Legalább a kilátások azt mutatják, hogy ez a szándékuk. Most már csak az a kérdés, mit szól mindezekhez az

ország? Milyen véleménnyel van azokról a politikusokról, a kik egy álló esztendőig megakasztják az állam gépezetét, mérhetlen károkat okozva az országnak s mikor jön egy „erős” kezű miniszter, megadják magukat s faképnél hagyják az elvet, a melyért az egész ország lángba borították. Van-e itt logika, van-e itt érett politikusokhoz illő bölcsesség? Megérdemlik-e a bizalmat, melyet az ország nekik előlegezett, a szympatiát, melylyel küzdelmüket kísérte? Széll helyett megkaptuk Tiszát, uralmának minden keserves árnyoldalával, a korrupció minden burjánzó gazával. A tisztességes független gondolkozású főispánnak egész sora hagyta el és készül elhagyni állását. A Tisza-Bánffy-rendszer zsandárai egymás után emelik fel fejüket. Hja! a petróleum-gróf, Románia csillaga nem Széll Kálmán többé. Alatta mindez szabad. Érdemes volt ezért fölzavarni az országot?

UJDONSÁGOK.

— December 8. Kedden lesz 49-ik évfordulója ama világraszóló örvendetes eseménynek, hogy I. X. Pius pápa betöltve a kath. hívek millióinak szíve vágyát, kihirdette mint hitágazatot a bold. Szt. Szeplőtelen fogantatásának tanát. Minden valamire való kath. ember tudja, hogy mit jelent e tan, mely egyszerűsödést nemünknek, az emberi nemnek is dicsősége és felmagasztalása. Ezen kihirdetése 49 évvel ezelőtt nagy resensust keltett a kath. egyház ellenségeinek táborában. Avatlatlan s a kath. hit igazságaihoz nem is konyító zsurnalisták csiripeltek állhatatosan, hogy Rómában megrontják s megmáskítják a kath. hitet. A hitűkhöz értő katolikusok tisztában voltak e csiripelések értelmével.

Minket magyaroktól közelről érdekel, hogy hazánk már századok előtt buzgó vallója és tisztelője volt a bold. Szt. Szeplőtelen fogantatásának. Már a 13-ik században épültek templomok a „Szeplőtelen Fogantatás” tiszteletére Sárospatakon, Kis-Szebenben stb. II. Ulászló idejében 1493-ban a Sz. F. ünnepét szoroson megtartandó ünnepnek rendelte el hazánkra nézve az esztergomi zsinat. III. Ferdinánd 1636. dec. 2-án a nagyszombati egyetem rektorát, cancellárját és

fojtogatja, hanem úgy altatja örök álomra édesen. A muskátli szavaira tehát helyeslőleg bólintott. Didergett és így szólt.

— Tudhatnád, mikor a gyöngyvirágot tettemük . . . Rövid az élet és benne minden.

Ez a gyöngeség, mint az őtestamentombeli Salomon. Törékeny testben nagy lélek, női szívben lemondás. Hol tanulta az élet tudományát? Nem ebből az őszi sorvasztó tapasztalásból szívta, ilyen volt mindig. Azért volt neki oly páratlan illata. Az a dal legmeghatóbb, mely törött, fájo szíven szűrődik keresztül.

Pillanatnyi csend lett. A fagyos szél, mint csontos kísértet jött-ment. Egyik sem látta, mert teste nincsen, de mindenik érezte. Rázta a napraforgónak csupasz karóját. Karvastagságnyi és magas, mint valami kölyök jegenye. Gyümölcsö gombolyú tányér-formában lecsuklott és egy-két éhes, kócos veréb csipegette. Azt gondoltam, hogy akasztófán száradt óriás ez a napraforgó itt a kertben a virágok között, a melynek husát a verebek, mint kisdud hollók vájják. Csontjait megzörögte a szél. De megbántam, hogy ilyen csunyát gondoltam. — Erről a világról, mely talpig a becület, erős és határozott, a kinek még a kisujja hegye is férfi! csupa izom, csupa jellem! erről olyant nem lett volna szabad gondolni. Dolgban, munkában élt és tisztességben hal. Soha sem érzelgett, mint valami puha asszony, hanem cselekedett. Úgy haladtok célja felé, mint a paritya köve. Akár a becületes paraszt bíró, a ki megy az igazság útján, törvényt ül az igazságban és ugyanabban az igazságban meg is hal.

— Mikor szeretett, odaadta egész szívét, mikor kérte tőle, kitérta egész gyümölcsös keblét, „Netek! többet nem adhatok, mert nincs több.” Annyit adott, hogy meghajlott terhe alatt. Most

szól, mikor az egész mult mögötte van. Eddig tett és hallgatott.

— Hatalmas voltam, föltekem nőtem, virágok, barátaim! De erőmmel soha vissza nem éltem, fásabb a törzsem, mint a tied, rozsmaring pajtás! de lelkem csak olyan olvadó, akár a hajnaloké. Ha volna bűnöm, csak a nagy szerelmem volna az. De ez tiszta volt: tehát erény! Szerettem a napot, a levegőt, a nagy eget! Mikor a napot először megláttam, tisztában voltam vele, hogy a benne való gyönyörködés lesz a sorsom. Sok levegőt, nagy eget, egész napot! — kiáltottam. — A puszták gyermeke vagyok, az egész égbolt karéjába akarok gyönyörködni. A csönd, a szabad természet legyen az enyém, itt láthatom szentől-szemben az Istent! . . . Paraszt-virágnak modtok. Az vagyok, mert szeretem mindazt, a mi a paraszté. A föld a jussom, a nagy világ a kincsem. Kerítés közé ne tegyetek, karóval ne gyámolítsatok, utalom, a ki támogatna. Szabad szántásba ültessetek, a mely között finnyás, kényes emberek nem tíródnak. Vízet ne hordjatok tövemre, öntözzön az Isten! És ha ő akarja, nyeljem a szárazságot szótalanul és egészen a nap, az én szerelmem! . . . Az emberekből keveset lássak, de annál több pacsírtát. Ez az ég felé tör énekével, azok a föld tetején egymás között piszkálódnak. Nem szeretem őket, csak azt, a ki ekevással ágyamat szántja, azt sem egyedül a hozzám való jószágért, hanem azért, mivel hallgat és dolgozik. Sok jót vettem életemben, sokkal tartozom. Gombolyúre, terebélyes vetem hát gyümölcsömmek bölcsőjét, mint a nap órcája, ezer és ezer magot hullatok belé: mert sok jót vettem, tehát sokat tartozom . . . A régi világ megértett és hagyott sorsomra. Tettem kötelességemet, nem bántottam senkit. Még mikor a kukorica nyakamra akart nőni, afőlé sem hivalko-

dásból ágaskodtam, hanem, hogy lássam a ke-rekes világot . . . Virágok, barátaim! ti ne panaszkodjatok. Egy bajotok van, hogy meghaltok. De hisz meg kell halni így, vagy úgy! . . . Nekem volna okom panaszra . . . A mostani világ természetembe vág, a fajtamra tette kezét. Megcsodálta erőmet, nagyságomat vagy munkásságomat, én nem tudom! a melyekben szépségem van. (Mert hisz különben szép nem vagyok!) Megcsodálta és dívatba hozott. Dívatba a parasztot! Illatos szobákba hordanak, piperés tartókba tűznek és cifra szőnyegekbe szövök formát. Kerítés közé tesznek, hivalkodó emberek csodálnak, kényeztetnek . . . Ne illatot, ne csókázó hízlekedést: sok levegőt, egész napvilágot adjatok! Nem akarok eltörpülni, nagy akarok maradni, mint az apám, erős, mint az apám! Barázdába ültessetek, pacsírtát legyen a társaságom! . . . Szegény fajtam kiállítását nem halja a világ! . . . Juj, fázom, fázom! . . . Sokat is beszéltem, nem illik férfhoz. De mikor az ember öreg, gyerek lesz, a gyerek meg . . . juj, hideg! . . .

A szél megrázta a szegény napraforgót, rongyos levelet tépett le róla és a Katalin-virág-bokorhoz lódtotta. Ahogy a sápadt levél ennek virágban nyíló virágot meglátta, elképedt. I gy susogott: — Hogyan, Katalin! te élsz, meg a virágok gyermekeid! . . .

A Katalin-bokor, mely eddig hallgatott, mint a szomorú asszony, felelt:

— Föntartott bennünket az én erős gyengeséget! Tudod, hogy — özvegy vagyok! . . .

És még most is, mikor már mindennek vége, a Katalin-virág búsan göygyéleti virágos gyermekeit és dideregre könyörög a báagydt napsgágnak, mely szivtelen kíváncsisággal kukucskál alá és csak rövid lélekzeteket vesz.

Domonkos István.

az egész egyetemi testületet, úgy szintén az egyetemi fokozatokra felavatandókat a bold. Szűz *Szeptelen fogantatásának* tanítására és védelmére eskütellet kötelezte, és ezen eskünek évenként dec. 8-án ünnepélyes megújítását elrendelte (Pauler). A budapesti egyetem tört.) Hasonlóan intézkedett Lipót király 1700-ban a kassai akadémiára nézve.

A jövő évi december 8-án lesz a tan kihirdetésének 50. évi jubileuma, melyet Rómában nagy fényvel fogunk megünnepelni. A jubiláris évfolyamán egy világra szóló nagygyűlés lesz, melyre az egész világ katolikussait meghívják. Rómában egy nagy könyvtárt létesítenek, melybe a világ minden nyelven megjelent *Máriáról* írott munka össze lesz hordva. A Szentanya búcsúikat fog engedélyezni és a *bol. Szűz* kiváló kegyelem helyeire búcsújárásokat fog elrendelni.

A székesegyházban kedden Dr. *Városvy Gyula* megyéspüspök tart ünnepélyes szent-misést. Az ünnepi szónoklatot *Lakatos Frigyes* székesegyházi hitészónok mondja.

Lapunk legközelebbi száma a keddi ünnep miatt szardán este jelenik meg.

— **Bizottsági tagválasztás.** A palotavárosi választó polgárok, mint már jeleztük, néhai Lasits István városi biz. tag helyét f. hó 20-án töltik be választás útján. A közhangulat minden eddigi kombinációtól eltérőleg id. *Szreit Ferenc* mellett foglal állást. Mondanunk is felesleges, hogy id. *Szreit Ferenc* egy élettapasztalataival, mint rendületlen egyenes jellemével méltán foglal helyet városunk bizottsági testületében. A választó polgárok a folyó hó 3-ikán, csütörtökön tartott előértekezleten kimondták, hogy holnap *bagyis vasárnap d. u. fél 4 órakor a Ponty-vendéglőben* jelölő értekezletet tartanak, amikor is a jelölt személyére nézve végleges megállapodásra jutnak.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület f. hó 15-én d. u. 3 órakor** a Fejérmegyei Takarékpénztár tanácstermében rendes közgyűlést tart. Tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hiteltelisére 2 tag kiküldése. 3. 1904 évi költségvetés megállapítása. 4. Az egyesület 1904. évi munkaprogramjának megállapítása. 5. Gazdasági Egyesület Országos Szövetsége végrehajtó bizottságába 3 tag kiküldése. 6. Az időközben elhalt íg. vál. tagok helyeinek betöltése. 7. A közgyűléshez intézett csatolmányok.

— **A vértanú-szobor felállítás, illetve a régi szobornak befejezése tárgyában** csütörtökön este népes értekezlet tartatott, mely alkalommal egyelőre a szobor-bizottság végleges megalkakulásáig dr. *Sádra Gyula* ügyvédet emelte a bizalom az elnöki székbe. Az értekezleten kimondott, hogy az eddigi emlékoszlopot a magyar Geniusz ráhelyezésével óhajta teljessé tenni s ez irányban a részletes költségvetés és tervezet elkészítésére *Havrának* Antal kőfaragó keretét fel. A mozgalom most már mind szélesebb mederben kelt érdeklődést s így remélhető, hogy a derék, hazafiás vállalkozást már a közel jövőben siker koronázza.

— **A székesfehérvári korcsolázó egyesület** f. hó 7-én d. e. 11 órakor a Vörösmarty-körben tartja meg rendes évi közgyűlést, mely alkalommal a megjelentek számára való tekintet nélkül fognak határozni. Elnökség.

— **Titokzatos magyar gyilkos.** A budapesti főkapitánysághoz titokzatos ember ügyében érkezett megkeresés messze idegenből. Egy magyar ember van vizsgálati fogságban a welsi kerületi törvényszéknél lopás és gyilkosság büntete miatt. A gonosztevő azt mondja, hogy *Winkler Gusztáv* a neve, Bécsben született 1878. február 27-én, trencsényi illetőségű és foglalkozására nézve nyomdász. Az apja *Winkler Klemen* székesfehérvári királyi közigazgató volt s állítólag Budapesten elmebetegintézetben halt meg. A gyilkos — mint mondja, — iskolai tanulmányait nagyrészt Budapesten végezte s éveken át a magyar fővárosban volt alkalmazva, a többi közt az Athenum nyomdában. Ezek az adatok azonban nagyrészt valótlannak bizonyultak s aztán *Winkler* megváltoztatta az előletré és személyazonosságára vonatkozó vallomását. Később azt állította, hogy *Koiler Gusztávnak*, majd azt, hogy *Glottier Jánosnak* hívják és keresztiesi illetőségű.

— **Hirtelen halál.** Egy derék, munkás polgárt ragadott ki az élk sorából váratlanul a halál. *Tremkó Ferenc* vendégülös az éjjel 2 órakor szívzselhűdés következtében meghalt. Már a nyáron komoly aggodalomra adott okot idült vesébaja s akkor a számára kelt közhir a végórakról beszélt, midőn a javakorabeli férfi Balatonfüreden oly rosszul lett, hogy csakis néhány napi gondos ápolás után lehetett haza szállítani. Azóta felépült bajából, bár teljesen meg nem gyógyult. Tegnap semmiféle abnormalitást sem tapasztalt. Délután rendes szokása szerint 3 óráig az Otthon-kávéházban töltötte az idejét s aztán üzletében vendégei között foglalatkodott este 10 óráig. Alig tért pihenőre, szédülés, majd görcsök kinozták s később hányinger vett rajta erőt. Ugy 11 óra tájban dr. *Arovay* Antal ker. orvos jelent meg a betegnél, de nagyobb fontosságot nem tulajdonított a hirtelen rosszulletnek s nem is rendelt orvosságot. Amire még a környezet sem számíthatott, váratlanul bekövetkezett a tragédia. *Tremkó Ferenc* férfiora delén az éjjel 2 órakor kiszenvedett. A melyen süjtött család a következő gyászjelentést adta ki:

Öz. *Tremkó Ferencné*, szül. *Kruppay Róza* mint neje és gyermekei: *Rózi*, *Feri*, *Gyuri*, *Bözsike*; valamint *Gizella*, *József*, s ennek neje szül.: *Kostyelik Julcsa*, *Ilona*, s ennek férje: *Katics Gyula*, *Mária*, *Margit*, s ennek férje: *Kováts Alajos*. mint testvérek; úgy öz. *Szalay Józsefné* szül.: *Pischl Mária* és ennek férje: *Véber Gusztáv* mint nagynénjei illetve nagybátyja a maguk, valamint az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelentik, forrón szeretet feljuttatott jó férjének, illetve édes-anya, testvér, sógor és rokonuk *Tremkó Ferencnek* folyó évi december hó 5-én, reggeli 2 órakor, rövid szenvedés után életének 44-ik, boldog házasságának 21-ik évében történt csendes elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai f. évi december hó 6-án, délután 3 órakor fognak a gyászháznál, *(Széchenyi-utca 3 sz.)* a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a „*Szt-Háromságáról*” nevezett (hosszútemető) sírkertben a feltámasztás reményében nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig ugyan-e hó 7-én reggeli 7 órakor fog a székesegyházban a Mindenhatónak bemutatattani. Székesfehérvárott, 1903. évi december hó 5-én. Áldás és béke lengjen porai felett!

— **Zászlószentelés.** Szép és megható ünnepélyük volt a sukoróti róm. kath. híveknek a múlt hó 29-én. Ekkor szentelte fel ugyanis *Belezny István* ker. esperes a sukoróti hívek áldozatkészségéből vásárolt pompás temetkezési egyesületi zászlót. Az ünnepély magasztosságát nagyban emelte az a gyönyörű beszéd melyet a felszentelő *Belezny István* intézett a hívekhez szívük mélyéig meghatván őket.

— **Szini-kerületi gyűlés.** A Székesfehérvár —szombathelyi szini kerület képviselői e hó 21-ikén délelőtt 10 órakor gyűlésre gyűlnek össze itt Székesfehérvárott a város ház nagytermében. A gyűlés tárgya a kerületnek három évre leendő újra-alakulása lesz, egyben pedig a szinigazgatói kérdéssel is foglalkoznak. Mint halljuk, *Micscy F. György* szinigazgató sehojgy sincs megelőgedve jelen kerületével s jelenleg is Szabadkán időzik, hogy az ottani kerületet megkaphassa.

— **A csákvári kirakodó vásár** tekintettel a f. hó 8-iki egyházi ünnepre f. hó 9-én fog megtartani.

— **Furfangos család.** Csunyan élt vissza egy eddig ismeretlen család *Nagelreiter* Alajos belvárosi kaplán jószágával. Néhány hónap előtt keserves jalgatások között állított be a jószívű paphoz, tengernyi bajokat sorolván fel, nem alamizsnát kért, hanem munkáért könyörgött. *Nagelreiter* megszánta, rendelt nála egy kabátot, a mit az úgy a hogy elkészítve meghozott s aztán újabb munkát kért. *Nagelreiter* odaadta neki javításra a téli kabátját. Azóta a fák elbucsztak lombjaiktól, a mezők virágaitól, az ősi szelek dudálva, füttyölve futják el a melegt, sőt elérkezett a fülleg erős sár szezonja is, *Nagelreiter* Alajos pedig elbucszott a reménynek még az árnyékától is, mely őt kabátjának boldog viszontlátásában részesíthetné. Hogy ki volt a furfangos család, a kinek olyan nagyon megtetszett az ő téli kabátja, nem tudja, s valószínűleg nem is fogja megtudni soha.

— **Simli Mariaka meghalt.** A helybeli *Szent-György* kórház. hallottas kamrájában szégyenes ravatalán fekszik *Simli Mariaka*, ez az excentrikus és sorsával soha meg nem elégedett nő. Harmincöt életév után jött tett vele az Úr, magához vette. Már kora gyermekiségében egy elhibázott, ferde nevelés jelölte ki számára a tövises utat. Atyja gazdag, tekintélyes polgára lévén városunknak, kénye-kevede szerint tejben-vajban fűrészötte gyermekét, a kinek később, a megpróbáltatás napjaiban épen az anyagi hiány okozott legtöbb aggodalmat. Az öreg *Simli* öngyilkos lett s a már ekkor reverendát viselő kisasszony megkezdte bolyongásait, ismeretét növelte ugyan, de annyira egvoldalul, hogy később már önmaga igyekezett időben elfojtani azt a hitet, mely nélkül az utóbbi, a teljes kétségbeesés uralta lelkületét. Még néhány hónappal ezelőtt *Reé István* főkapitányt egy hozzá intézett levelében arra kérte, hogy halála esetén vegyék figyelembe felekezeti-külvit voltát s pap nélkül assák el. Természetes, hogy ez a kérelme nem teljesült s a róm. kath. temetőben fogja pihenni síri álmát. Az írást cietfeladatának hitte s mikor már kétes értékű irodalmi vállalkozásait a közönség teljes bizalmatlansággal fogadta s zürzavaros, meg nem érthető írása nyomdafestéket nem láthatott, akkor a levélírás lón mániája. Naponta 10—15 levelet gyártott s egy-egy levele oldalakra terjedt. Meghasonlott mindenkiel, első sorban az Istennel s épen ezért elkerülhetlenül önmagával s embertársaival is. Csak gyűlölni tudott és szeretni soha sem, mert excentrikus lelke nélkülözte azokat a nemes erényvonásokat, melyek első sorban a saját lelkében teremthettek volna harmóniát, azután pedig embertársaival is kibékíthették volna. És ha mégis külszin szerint néha szeretetet is áruolt el, mélyebb, a lélekben gyökeredző alap hiányában ez csak olyan muló jelenség volt, hogy öns érdekérelem esetén e szeretetet is gyűlölet váltotta fel. Csodálatos s csakis ily lelkületből magyarázható az, hogy épen legnagyobb jötevői ellen szórta a legundokabb rágalmakat. Tüdővész emésztette már évek óta sanyargatott életére, míg nem rövid gyógykezelés után a szombatra virradó éjjel anélkül, hogy megtévedt lelke Istenség tért volna, megszünt élni. A megmerült porhüvelyt, melyet az elszállt lélek itt hagyott, előtünk, hívó keresztények előtt olyan rom, melyre írva van: pozitív hit nélkül nemcsak a siron tul, de azon innen is döröség keresni boldogságot s teremteni harmóniát!

— **A DV. műhely dalegyesület** tagjai holnap azaz vasárnap reggel Budapestre utaznak, hogy az ottani „*Polgári dalkör*” jubiláris ünnepségén résztvegyenek. Ez alkalommal a dalegyület egy, a város színeit viselő remek zászlószalaggal ajándékozta meg a jubiláris dalkört. A szalag felírás a következő:

A székesfehérvári délvassuti dalegyesület a budapesti Polgári dalkör 30 éves fenállása emlékére. 1873—1903.

Ugyanitt megemlítjük, hogy a DV. dalárda a fővárosi vígadó nagytermében tartandó hangversenyen is részt fog venni.

— **Önként jelentkezők feleségülk.** Tegnap délután fél 2 óra tájban *Szeill Pál* rendőrt utcai őrszolgálatot teljesített a város háztéren, midőn egy jól öltözött fiatalember illedelmesen meghajtja magát, kalapot emel s a következő meglepő kérelmet adja elő:

— *Uram, Gergely Ferenc* budapesti iskola-ma reggel haza mentem, durván fogadott, feleségem agyonszolga vagyok. Egyteljes éjszakai lumpolás után ütöttem, az ajtó zártam s megszöktem Budapestről. Lelkiismeretem bánt, tovább viselni bűnöm nem tudom. Tartóztasson le!

Szeill Pál rendőr kötelességszerűleg ideiglenesen őrizet alá vette, majd *Simou Sándor* rendőrkapitány elé állította a jelentkezőt, aki most már részletesebben vádolta meg önmagát. Elmondta, hogy *Gergely Ferenc* dunavesseli születésű, 28 éves budapesti lakos, az ottani református gimnázium iskolaszolgája. Felesége takarítani járt s nagyon feltékeny volt rá. Feltékenységében elkecseregett, ivásnak adta magát. Elmondta továbbá, hogy csütörtökön éjjel mulatott s mikor tegnap, vagyis pénteken kora reggel hazament, felesége nem csak hogy megszánta, de meg is fofozta. Ez a tett annyira sértette férfiúi önértését, hogy hirtelen haragjában felkapta a közelében levő baltát,

feleségét fejbe vágta, majd rázárta az ajtót és elment. Hogy meghalt-e a feleség, azt nem tudja, mert cselekménye után rögtön a vasútra ment, jegyet váltott s Székesfehérvárra utazott. Szörnyű bűnét nem volt képes tovább leplezni, azért jelentkezett. — **Szinon Sándor** alkalmatlan a vallomás alapján előzetes letartóztatásba vette Gergelyt s nyomban távirati értesítést küldött a fővárosi államrendőrségnek. A rendőrség emberei zárt ajtóra találtak Gergely lakásán s már az ajtó feltörését határozták el, midőn egy fiatal asszonyka érkezik a helyszínére. Mosolyogva hallgatja végig a rendőrség embereinek felvilágosító szavait s aztán kijelenti, hogy ő a felesége Gergelynek s az egész történetből egy betű sem igaz. Az ura reggel otthon sem volt s így őt agyon nem verhetné. Így derült ki, hogy az egész önvád mámoros hallucináció alapszik. A fiatal asszony még az éjjel Fejérvára utazott s a viszontlátás örömeben csókokkal halmozta elaggodó urat. Elmondta itt a rendőrségnek, hogy Gergely egy derék, jó ember, aki azonban ha berug, valósággal bolond. Sajnos, ezt nem ritkán teszi.

— **A Vizvárosi templom** építésének költségeire szerényen folyik a gyűjtés. Városunk polgári bizottságának felkérésére karolják fel a nemes ügyet, mely egy rég érzett nagy hiányon lesz hivatva segíteni. Örömmel adjuk hírel, hogy az építésre gyűjtött összeg a napokban egy jelentős adományrukkal gyarapodott, a mennyiben **Grenseper István** alkatlanonok, volt belvárosi plebános a nevezett célra 500 koronát juttatott **Havranek József** kir. tanácsos, polgármester kezébe. A szívből jövő s Isten dicsőségére hozott áldozatot szükségtelesen szavakkal dicsőrnünk, hiszen önmagát dicséri.

— **Szépírás.** Herceik S. Miklós m. kir. áll. reáliskolai szépírás tanár városunkban (Nádor-u. 2. sz. I. em.) szépírási órákra nyitott tanfolyamot. Nagyarányu prakszisa, kitünő bizonyítványai kezkeskednek az eredményről. A mint ő írja, tanítványai 12 lecke alatt a legszebb magyar és német kézírást megtanulják. Tandíj 20 kor. Intézeteknek, testületeknek nagy árkedvezmény. Meleg ajánljuk.

— **Vigyázatlan hajtás.** Fodor Pap István Szárca u. 13. sz. a. lakos f. hó 2-án a déli vasúti műhely mellett elütötte kocsjával Héger József sárca u. 34. sz. a. lakos 18 éves, Erzsébet nevű leányát, a kinek az elgázolás következtében halálcsontjaita eltörték. Főjelentés folytán a rendőrség kihallgatta Papot, aki azzal védekezik, hogy a leányt még kellő időben figyelmeztette a kitérésre, ez azonban meg nem történt s így nem rajta mult a szerencsétlenség.

Piaci árak:

1903. évi december hó 5-én.

Buza	14.70—15.
Rozs	11.60—12.20.
Arpa	11.60—12.20.
Zab	11.30—11.50.
Tengeri új	9.—60.

A forgalom közepes

SZÍNHÁZ.

Péntek, dec. 4.

Szulamith. Jeruzsalem leánya félélyárak mellett, de telt ház előtt vonult be az idén színházunkba. A kedves zenéjű s tartalmilag is szépen kidolgozott dalmű oly kihagyásokkal került a publikum elé, hogy azon méltán csodálkozhatunk. Nagyon téved a szinlogatkozó, ha azt hiszi, hogy a zónaelőadás arra való, hogy csak úgy félből-harmadából, alaposan megfakészve kerüljön színre egy-egy darab, hanem véleményünk szerint a félélyárás előadásnak az a célja, hogy módot találjon a színházlátogatóra a közönségnek az a része is, mely a nagyobb anyagi áldozatot nem bírja. Bizonyság mértékben az előadás is magán viselte a zóna bélyegét, ami sok tekintetben Szalókinak tulajdonítható. Nem egyszer a leghatásosabb jelenet értékét rombolta le érthet-

len komédiázásával. Teljesen felesleges, sőt bántó Szalóki tegnapi szerep-teladása, a mi kellemetlenül érinthette címszerepében G. Székely Renét (Sulamith) is, aki hálás szerepét nagy gondossággal, sok igyekezettel játszotta meg. Itt-ott birkózott ugyan a hangskálával, de sohasem szerepének rovására. Nagy hatást kelteit ama jelenetekben, melyekben a drámai erő színezése vált szerep-kötelességgé s mert sikkrel oldotta meg feladatát, a nézőtérnek sokszor megnyilatkozott ovációja méltán megilllette. A primadonnának méltó partnere volt **Bay László** (Absolon), akinek erőteljes, kellemes baritonja mellett egy könnyen levetkőzhető hibája van: a mindenkor késedelem. Mint szinpadati alak nem eléggé mozgékony s merevségével a színészrútn hiányát árulja el, pedig ha nem tévedünk, még a fejlődés stádiúmban lévén ambiciózus szorgalommal reményt nyujt a haladásra. Nem kirívóan feltűnő szereplésének iyletön fogyatékoságát, a közönség szépen előadott énekszámait mellett felelti is és örömmel látja a szinpadon. Tudatosan hallgattuk eddig **Szigethy** Andorról, aki a társulat gárdájában mint „lirai tenor és naturbursch komikus” szerepel. Emé tag szerepkörben egyrészt nem akartunk, másrészt eddig módunkban sem lehetett kizárólag a színész felet kritikát mondani. Hogy ma tesszük ezt, ez sem öletszerű. A fény nem árnyék nélkül jelent meg **Zingitang** szerepében s a mi impresszióink tisztán a nézőközönség szemüvegén át tekintve az, hogy a társulatnak jelenleg ő a legtehetségesebb színésze, aki lelkeinek nemes sugallatát követve lépett a szini pályára, sok szorgalmat áldoz érte s e téren nagy, faramdalmas terhét hivatással párosult ambíciója könnyíti. Tenorja nem dicséskszik nagy méretekkel s organumában nem erő képviseli a hatalmat, de épen ez adja meg játékanak karakterisztikumát s teszi azt rokonszenvesse. Mint naturbursch komikus **Zingitang** kis szerepében midőn réteremtséget előtérbe helyezük, épen hibáját nem akarjuk elhallgatni. Tegnapi szereplésében például midőn az előtérbe tisztá lélektani motívumon nyugvó, komoly jelenet köli le a közönség-érdeklődő figyelmét, a kis néger oly módon csinálalkodik a hátterben, hogy tönkreteszi azt a hatást, mely pedig a kultú intenciójának megfelelő, természetes következménye e dalmű eszmei menetének. A közönség a melyen járó gondolatoknak ritkábban barátja, mint a mosolyra készítő s tagadhatlanul jóízű bohóságnak, ez azonban az egyéni hatásadását javára az összhatás megfontásával kiaknázni soha sem szabad. A színész finom érzék szabjon határt a teremtő erő szárnyalásának, mert hisz szerintünk az alakítás művészetének elfogadható tika csak ez lehet. A művész önmagában keresse művéhez az alkotó erőt és soha se használjon fel oly segéd-eszközt, mely gyengességéből sarjad, még akkor se, ha ez a gyengeség a hálás publikum. Önös érdek nélkül egyéni véleményét nyilvánítottunk s esleleges tevédsünket jóindulatunk mentse.

(k.b.)

IRODALOM.

Hét országon keresztül. Új emlékek. Spanyolországi utamból. Írta: Bilkei Ferenc a Fejermegyei Napló szerkesztője. 160 lap. Körülbelül száz példány kapható még a szerzőnél, leszállított áron 1 koronáért.

Mit akarnak a nemzetközi szociáldemokraták? Írta: Bilkei Ferenc II. kiadás 1 ivnyi terjedelemben Kapható a szerzőnél 40 darab ára 1 kor., 90 darab ára 2 kor. a postai szállítással együtt.

Heller Iván, budafoki plebános espereskerületi tanfelügyelői állásának elfoglalásakor pompás beszédet tartott, melyet aztán terjesztés és ismertetés céljából a Stephaneum nyundájában kinyomatott és szerkesztőségünknek is betöküldött. Lapozgatván s újra átolvasván a csinos kiállítású könyvet, újra meggyőződünk, hogy szerzője nem közönséges ember a pedagógia terén s különösen vallásérkölcsi fejtegetései mélyen behatolnak korunk eszméirányába, a melyből kiemel s fényesre tisztíta mutatja be a ragyogó tiszta gyöngyöket. Mint szónoki

mű különösen alkalmas az előadásra. A mű egyébiránt — mint olvasóink is bizonyára szívesen emlékeznek rá — lapunkban is megjelent. Kapható a szerzőnél, árát nem óhajotta jelteni.

— **Az údvíviztő szervenése.** **Francois Coppée.** A francia akademia egyik halhatatlanjának „La bonne souffrance” most fenti címen magyarul megjelent fordítása. Eredetije Franciaországban egy pár éven belül 80 kiadást ért. Valamint a Huysmanns, Paul Verlaine, Brunetiere és sok más író és bölcsele, ugy Coppée is szívét, lelket annyi elismerés és dicsőség dacára egy napon mégis üresnek és sivárnak találta. Az egykor elvihalászó nagy világí, aki a szervenésről is írtózott, a dicsőség után szomjúzó író, ki egyedül a művészetért rajongott s a francia akademia halhatatlanjai közé küzdötte fel magát, élete végén gondolkodóba esit és azt mondja: Por és hámu vagyunk; az élvezet, a művészet, a dicsőség mamora mulékony paraként szétoszlik és ki nem elégit; megszerettem, amitől írtóztam, a szervenést s megtaláltam a békét és nyugalom a vallásban, melyet oly soká semmibe se vettem. Tizenhatsz különböző tartalmú, hol elbeszélő, hol címélkedő, de az imént vázolt állapotgondolathoz hasonló tárgyú áll e mű, a mely szerző szerint „a keresztény lelkekben rokonszenvre fog találni. Feljajnlom nekik azt az orvosságot, mely engem meggyógyított.” Akit egy nagy író forrongó bensőjelektani folyamata érdekel, az e műből nem csak gyönyört, hanem okulást is merithet. Minden sorából egy művésztében nagy, fitogtatás és túlzás nélkül vallásosan gondolkozó szellem szól az olvasó szívéhez. A mű ára, bár az eredetiben kötetlenül 3 fr. 50 c. (3 k. 33 f.) teljes magyar fordításban 154 oldalnyi terjedelemben, díszes vászonkötésben csak 2 k., füve pedig 1 k. 50 f. Megrendelhető **Becker** Hüdő tanítóképző tanárnál Szegeden.

Az élet hullámain. Megjelent a kitünő magyarossági írónak **Domonkos István**nak „Az élet hullámain” című elbeszélő kötete. A könyv tartalma: Ovidius világa. A szürkalap mesél. Egy-nás az ószi. A katalin virág meg egy pár. Ár és kód. A letört muskátli és még valami. Avar a komédiában. Kis Jánosok története. A jó tanácsok. Az ígret. A bogaras. Az anya-verse. A szelsőházi özevgy. A punes. A csúcs. A mi Jánosunk, meg **Henri**. — Ez a tartalma ennek a kötetnek, a melyet olvasva szemünk előtt a falu az ő életével, tarkaságával, igaz egyszerűséggel megjelenik és gyönyörködhet. Minden elbeszélés meghangozza lelkeiket abba az állapotba, a melyről szó van. Különböben minék dicserjük, dicséri a mű önmagát. Csinos munkákban a mű ára 1 korona. Megrendelhető **T. Pelikán** Krizsó kiadásában (Budapest, VIII. Csömöri ut 16.)

Székesfehérvár szab. kir. város hatóságától.

17406/1903.

Pályázati hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatóságánál lemondás folytán üresedésbe jött másod aljegyzői állásra, mely 1600 kor. törzsfizetés, 400 k. lakbér illetménnyel s nyugdíj igényvel van összekötte, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kellőleg felszerelt, különösen pedig az 1883 é. t. e. ben meghatározott minősítvényöket igazoló okmányaikkal ellátott kérvényeiket f. é. december 20-áig bezárólag a tanács iktató h vatalba adják be.

Elkészve érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak. Fentebb jelzett állás f. é. december 28-án tartandó közgyűlésen lesz választás utján betöltve.

Székesfehérvár, 1903. nov 30-án.

Havranek József sk. polgármester.

7. lea
0. törv
— Öss

fű: 0,
lűli fi:

1
1

éves, C
Doci 1
sz. —

éves, C
közs. j
Spurny
férje, 5

pos, B
An
Ignacié

szám. —
Könyö
jadan, 7
3 éves

Mariska

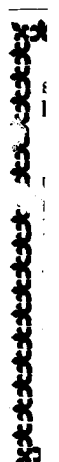
ülte

mind
termé
Hol h
házuk
és mi

oly h
felnev
nek, k
veses
böl. E

katal
ki ez
C

jut

Anyakönyvi statisztika

1903. évi november hó 27-től december hó 31-ig.

I. Születés.

Született: 7 fiú, 10 leány. Ezekből törvényes fiú 7, leány 9; törvénytelen fiú: 0, leány: 1; halva született 0 törvényes fiú, 0 leány; 0 törvénytelen fiú, 0 leány — Összesen: 17.

II. Halálozás.

Elhalt: 6 fiú, 6 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 0, leány: 1; törvénytelen fiú: 0, leány: 0; 7 éven felüli fiú: 6, nő: 5. — Összesen: 12.

E szerint a születés a halálozást 5-el múlja felül.

Elhaltak: Bogárné József, ev. ref., földm. napsz. 58 éves, néhai Dégi Zsuzsanna férje, Szt.-György kórház. — Dócsi Mihályné szül.: Oláh Teréz, r. k., 69 éves, Ósz-u. 16. sz. — Kovács Jánosné szül.: Palkovits Borbála, r. k., 59 éves, Cserepes-köz 5. szám. — Barcsay Boldizsár, ev. ref., közs. jegyző, 50 éves, Hamza Róza férje, Kálozi vendéglő. Spurny János, r. k., esernyő készítő, 50 éves, Kulcsár Mária férje, Szt.-György kórház. — Hajnal Erzsébet, izr. 2 hónapos, Budai-u. 16. sz. — Özv. Mészáros Jánosné, szül.: Sipos Anna, r. k., 60 éves, Bástya-u. 15. sz. — Özv. Ferenczy Ignácié, szül.: Szepest Cecília, r. k., 63 éves, Tobak-u. 11. szám. — Héritz József, r. k., sütő-segéd, 21 éves. nőtlen, Könyök-u. 2. szám. — Fodor Erzsébet, r. k., 84 éves, hajadon, Szt.-György kórház. — Strausz Sámuel, izr. magánzó 73 éves, Pfeffer Katalin férje, Palotai-utca 12. sz. — Simli Mariska, r. k., 35 éves, magánzó, Szt.-György kórház.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része, ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok hőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészkedések stb. a legesekélyebb díszre, hogy legkevesebb helyet is elfoglalja az egyébre használható részekből. Ez a legalkalmasabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretelésére vonatkozó, szíves fénynyomatu katalogus bárkinék ingyen és hirtelmenten küldetik meg, a ki címzett egy levelezőlapon tudatja.

Cím: „Ermelléki első szőlőültvény-telep“ Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a Kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy 33 év óta fennálló

könyvkötő üzletemben

ugy a legegyszerűbb könyvkötést, mint a legdisszesebbet is, üzleti vagy könyvtári könyvek bekötése a legjuttányosabb árért pontosan elkészítenek.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Friesz József,
könyvkötő

Szfehérvár, Iskola-utca 3. sz.

Papp Károly

selyem-kelme festő és vegyészeti ruha tisztító intézete
Szekefhehervár, Városházstér 5. szám.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Elvállal minden e szakmába vágó ruhaneműket festésre és tisztításra jutányos áron, felelősség mellett.

Szövet- vagy csipke-függönyök a legnagyobb vigyázattal festetnek vagy tisztítottatnak. Gyász-ruhák haladék nélkül vétetnek munkába.

Postai rendelések pontosan és azonnal elintéztést nyernek.

A pozsonyi mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

SCHEIBER OSCAR ÉS WEISS OSCAR

OKLEVELES MÉRNOK,
KÉPESÍTETT ÉPÍTŐMESTER, ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK

MŰSZAKI IRODAJA
SZÉKESFEHÉRVÁR, NÁDOR-UTCA 17. SZ.

Elvállal mindennemű műszaki munkát, mint

birtokfelmérést és térképezést,
gazdaságok beosztását,
parcellázást, tagosítást,

gazdasági és normál vasutak és utak nyomjelzését, építését, csatornázás, alagcsövezés, gazdasági épületek, bérházak, lakóházak, villák, telefonhálózatok, vízművek, hidak, mindennemű beton munkák tervezését és építését.

Peres ügyekben szakértőül ajánlközik.
Levélbeli megkeresésre azonnal választol.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állásu megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1883. évi XXX. L-c. alapján. Tőke és kockázat nélküli némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset. — Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó” kiadóhivatalának, postafiók 100. Budapest.

Coaksz!

Alólirt légszeszgyári igazgató-ság a legjobb minőségű sziléziai darab-köszénből előállított

Coakszának

métermázsáját 4 koronáért a légszeszgyárban ajánlja.

Útalvány kizárólag a székesfehérvári kereskedelmi bankban és a légszeszgyárban váltható.

Székesfehérvári
légszeszvilágítási társulat
igazgatója.

Mráz V.

Székesfehérvári férfi-ruha mütisztító

JÄGER BÉLA

szabó-mester.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a Kigyó-utca 16. szám alatt levő üzletem fentartása mellett

Palotai-utca 27. sz. alatt (Jakabi-ház) fiók-üzletet nyitottam.

Megrendeléseket mindkét helyen elfogadok. Szép és divatos kivitelben készítek mindennemű férfi-ruhát.

Egy öltöny tisztítását, javítással és vasalással együtt 2 koronáért eszközölöm.

Jäger Béla szabó-mester és férfi-ruha készítő
Kigyó-utca 16. szám (Sváb-ház) és Palotai-utca 27. szám. (Jakabi-ház.)

RODE I.

= FÉRFI DIVAT, =

LASITS ERZSI

NŐI KALAP ÜZLETE

SZÉKESFEHÉRVAROTT
(barátok épületében.)**Női kalapokban**

raktáromat eredeti modellekkel az őszi idényre dűsan felszereltem, kivitelemek, árai meglepő olcsók; divatosításokat, tollgöndörítést, festést, kalapok átalakítását a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban készítem.

Férfi loden kalapokban

legújabb divatu: Eszkinő, Barlangliget, Panama, Lónyai stb. újdonságok darabja: 1.50, 1.80, 2.20. Kitűnő minőségű kemény kalapok 1.60, 1.80—3.—.

Legújabb angol pique puha mellű férfi ing, fehér vagy színes elővel 1.30, 1.50, 2.— selyem elejtű fehér vagy színes 1.80, 2.— Ötösor minőségű gallér és kézelő 1 tuczat 2.— Női és férfi bőr (Clase) kesztyűk párja 65 és 90.

Nagyérdemű közönség!

Mint e város szülőtte, köteles érzsessel mondok hálás köszönetet azon hathatós támogatás és pártfogásért, melyet vállalatom iránt, immár az elért negyedszázados fennállással jóakarattal tanusított. Bár nagy küzdelmekkel kellett megmérnem, hogy ily kizárólag!

LUXUS ÜZLETET

melynek létjogosultsága csakis a nagyvárosban van, a kellő színvonalra emelhettem, de szorgalom és munkásság célul tűzték ki az úttörést, hogy mindezekért jutalmul a polgári becsületet kivihattam.

Mélyen esedezem tehát jó barátaimhoz, ismerőseim, eddigi hű vevőim és a n. é. közönséghez, legyenek ezentúl is kegyes pártfogói nehéz vállalatomnak, igérvén, hogy tisztessé, kifogástalan kiszolgálás mellett mindenkor a legjobb és lehetőleg

hazai gyártmányú

árakkal fogom az igényeket kielégíteni.

Mély tisztelettel vagyok

SCHMELZER JAKÓ

vált

Szekerák és Hornyánszky cég.

Alapítva ezelőtt 100 évvel.

Új butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok

Kórház-utca 4. szám alatt
(saját ház.)

Raktáron van uri-, háló-, ebédlő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségéért felelősséget vállalok.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyiszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos árakon.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

Nyári Gábor,

épület és butorasztalos.

Nagy karácsonyi vásár! Occasio eladás!**SCHUBERT és SCHLESINGER** divatruházában, Székesfehérvár, Nádor-utca.

Soha nem létezett olcsó árakkal

* * nyújtunk alkalmat igen tisztelt vevőinknek karácsonyi és újvi ai ajándékok beszerzésére és tömeges bevásárlásokra! * *

December hó 31-ig érvényes occasio áraink!

Angol cheviott és mohair kelmék kitűnő tartós minőség 120 cm. széles. Méter ár 55 kr.	Cheviot és broche kelmék 120 cm. széles. Méter ár 63 kr.	Serge kamgarn. Legszebb toilette. 120 cm. széles. Méter ár 78 kr.	Valódi angol CIBELINE KELMÉK féláron alul! 120 cm. széles. Méter ár 91 kr.	Elsőrendű cibeline, raye és nopé kelmék. 120 cm. széles. Méter ár 117 kr.
SPORT FLANELL legszeleesebb, jó minőség. Méter ár 19 kr.	Jól mosható BARCHET. Karácsonyi ár!! Méter ár 19 kr.	TURISTA FLANELL, kitűnően mosható! Reclám ár! Méter ár 25 kr.	Szövött barchet legjobb mosó. 75 cm. széles. Méter ár 28 kr.	Zsinor barchet elsőrendű minőség, kitűnő mosó. 80 cm. széles. Méter ár 42 ½ kr.
Francia levantin kitűnő mosó. 80 cm. széles. Méter ár 25 ½ kr.	Himzett batiszt potom olcsó ár!! 80 cm. széles. Méter ár 28 ½ kr.	Selyem szatén. Valóban occasio! 80 cm. széles. Méter ár 37 kr.	Divatos Raye ruhakelme. 120 cm. széles. Méter ár 53 kr.	Jóminőségű Zerge kamgarn. 120 cm. széles. Méter ár 39 kr.
Női posztó. Kitűnő téli ruha. 120 cm. széles. Méter ár 44 ½ kr.	Gyapju Hymalaja. 120 cm. széles. Méter ár 68 kr.	Tiroli gyapju loden. Kitűnő costum ruha!! 120 cm. széles. Méter ár 71 kr.	COSTÜM KELME. Hihetetlen olcsó! 120 cm. széles. Méter ár 79 kr.	Tiszta gyapju CIBELINE KELME. 120 cm. széles. Méter ár 78 kr.
Tiszta gyapju francia delain. Méter ár 45 kr.	Női posztó, dupla széles. Kitűnő házi ruha. Méter ár 34 kr.	Koczkás és sima kamgarn kelme. 120 cm. széles. Méter ár 39 kr.	Divatos cirkas, jó minőségű szövet. 120 cm. széles. Méter ár 53 ½ kr.	Bársony velour, jó színéért kezeskedünk. 80 cm. széles. Méter ár 42 ½ kr.

Ezen kívül minden cikkben mélyen leszállított árak!

Maradékok minden elfogadható áron!!

Vidékre mintákkal készséggel és bérmentve szolgálunk és beérkező megrendeléseket szigorú pontossággal teljesítünk.

SCHUBERT és SCHLESINGER

SZÉKESFEHÉRVAR, NÁDOR-UTCZA.